

نه لري!

لږ تاسود و مرګ
ګيلمن ميتر چي

حک

ټولونه: اټک يوسفزما

پشتين
ملي ګيلمن
شهيد

GILAMAN PASHTEN

له تاسو دومره گيله من یمه چې حد نه لري!

گیله من وزیر

مننه او کور وداني

ددې ټولگې د راټولولو او جوړولو په چارو کې له
ټولو هغو ملگرو منندوی يم چې مشورې او ډاډ يې
راکړي. په ځانگړي توگه له گران زلمي سليمان جان
نه مننه کوم چې د شهيد گيله من سره په اړيکه کې
و او ددې ټولگې يو شمېر شعرونه يې ورسپارلي
وو.

دويم د هېواد له خوږ ژبې هنرمندې او په پښتو
مينې مېرمنې اغلې هما افغانمينې نه هم د زړه له
تله مننه کوم چې د کتاب مالي لگښت ته يې پخپله
خوښه ټټر وواهه او لکه د غورځنگ د تکړه او
ژبورې مبارزې خور اغلې پېغلې وړانگې لوبې په
شان يې دلته د قلم او ادب ډگر پياوړې کړ او دا
ټولگه يې د چاپ په بڼه تر موږ راوړسوله

ټرون

ددې ټولگې ټرون او اهدا د شهید عثمان لالا ،
 شهید ارمان لونی ، شهید عارف وزیر او شهید
 گيله من ، د غیرتي او پښتنو میندو په نوم دی
 دا غیرتمندې میندې د ټول پښتون ولس میندې دي
 او تاریخ به یې په مېړانو ویاړي

ټرون

ددې ټولگې ټرون او اهدا د شهید عثمان لالا ،
 شهید ارمان لونی ، شهید عارف وزیر او شهید
 گيله من ، د غیرتي او پښتنو میندو په نوم دی
 دا غیرتمندې میندې د ټول پښتون ولس میندې دي
 او تاریخ به یې په مېرانو ویاړي

منظور او د پی تی ایم ټولو سرتېرو ته دالی
داسې څوک غواړو موږ

چی مو راتول په یو کور کړي داسې څوک غواړو موږ
چی مو زخمونه لږ ټکور کړي داسې څوک غواړو موږ
یو بی وطنه بی کفنه لا وارثه پښتون
که چېرې خلاص نور له پېغور کړي داسې څوک غواړو موږ
چی یو له غر بل له سنگر درېیم له ټانگه گوزي کړي
چی مو راتول په یو شکور کړي داسې څوک غواړو موږ
یوه د خیر تیږه چی کېږدي زموږ دواړو منځ کې
چی می د ورور سره بیا ورور کړي داسې څوک غواړو موږ

چې مې ټوپک او قلم دواړه په قلم بدل کړي
چې نور له جنگه موزره تور کړي داسې څوک غواړو موږ

چې دا د وینو سبلا بونه بس دی ودروي
چې سپین د امن خادر خپور کړي داسې څوک غواړو موږ

چې کرښې ږنگې او ملي جذبې راوپاروي
چې ټول ولس په شرنګ او شور کړي داسې څوک غواړو موږ

چې مو تر منځه دا د جبر دېوال ونړوي
چې مو بچي د یوې مور کړي داسې څوک غواړو موږ

چې د پنجاب نه خپله خاوره د اټک وګټي
چې نور اوبه د ظالم زور کړي داسې څوک غواړو موږ

اجمل اټک یوسفزی

په قام مين ، قام نه خفه گيله من

د افغانانو او په ځانگړي توگه د پښتنو تاريخ له بدمرغه په سرو وینو لیکل شوی دی خو د تاريخ ټول جنگونه په پښتون قام تپل شوي دي يو جنگ هم داسې نشته چې پښتو دې په چالښکر کشي کړې وي او په بل يې يرغل او بريد کړی وي . په داسې حال کې چې پښتون يو مېړنی قوم دی ، توره او ټوپک يې ستاينه او زبور دی .

پښتون پښتون وهلی خو په بل يې بريد او بلوڅه نه ده کړې . خو د تاريخ جبر په وینو کې لمبولي دي او د شهيدانو هديرې ، نومونه او جنازې يې له شماره وتې دي . د پښتون د تورې شرنگ د نړۍ والو په تاريخونو کې اوس هم شرنگيزي او د نړۍ امپراتورانو دې قام ته دوه لاسي سلامي او تسليمي ورکړې ده ، د نړۍ د هر مادي ستر طاقت ماته او زوال له همدې خړې پرې خاورې پيل شوی دی . لوی سکندر ، مغل ، چنگېز ، ورپسې انگرېز ، روس ، امريکا او دوه څلوېښت متحدينو ملگرو هېوادونو يې دلته گونده ووهله او مات کوډ په تېښته بريالي شول . دا ټول په موږ پسې زموږ خاورې ته راغلي دي او موږ يې د سياسي سياليو او گټو قرباني شوي يوو . د هر يرغل پر وړاندې زموږ په زرگونو او لکونو ککړې قرباني شوې دي کورونه مو وړان شوي دي . بچي مو يتيمان

شوي دي مېنډې مو بورې شوي دي او خویندې مو کونډې او
بې کسه شوي دي.

لنډه دا چې ددې پښتون وطن هر کاني او هره لوېشت خاوره په
وینو لمبېدلې او د اوسني عصر په بارودو کې سوځېدلې ده.
یرغلگر راغلي زور یې وهلی چې مات شوي نو بس تللي خو د
نړۍ وروستی ستر ښکېلاکي ځواک انگرېز چې همدې پښتون
قام له برمه او د سلطنت له بام او تخته راگوزار کړ نو انگرېز د
خپل شیطاني فطرت له مخې خپل سور او شین سترگی پوځ له
پښتون وطن او سیمې نه مات گوډ وویست خو په حقیقت کې
یې خپل تور نسل په وراثت په سیمه کې پرېښود خو توپیر یې
دا و چې شین سترگی د کفر په نامه پښتنو غازیانو مات کړل
خو انگرېز ورته محمد علي جناح جوړ کړ او د اسلام په پاک
نوم او غږ یې یو ځل بیا خپله امپراتوري او باداري د سیمې د
غلامانو په شکل کې ټینګه کړه او دا داسې مقدس نوم و چې
پښتنو ورته سمدواړه تورې په ځمکه کېښودلې. انگرېز نه
یوازې دا چې دوه لوی گاونډي هېوادونه سره ووېشل بلکې د
خپلو دایمي گټو او د وخت د قوي او رقیب شوروي پر
وړاندې یې زموږ وطن او خاوره یو ځل بیا سنگر او دفتر کړ.
منظمو او غیرتي پښتنو د خپل بابا د عدم تشدد غږ بدرگه کړ
او د تور انگرېز د مکر ښکار شول دا ځل سور انگرېز د تور
غلام انگرېز پر اوږو د اسلام توپک کېښود او هر هغه کس
یې په سر پرې وویشت چې د حق او خپلواکۍ پوښتنه او

غوښتنه يې كوله چې تاريخي بېلگه يې د پاکستان تر زېږېدو
لږ وروسته د بابرې قتل عام او د ټكر د ولس قتل عام دی .
وژلو او نيولو ته اسلامي مهر او ټاپه پيدا شوه او د اسلام په
چوكاټ كې د حق غوښتونكو خپل د مكار تور او سور انگرېز
له خوا پيل شول . زندانونه ډك شول . حق غوښتونكي غداران
ونومول شول او د وحشت او بربريت په ښودلو او خپرولو د
خلكو خولې بندې او وگنډل شوې ، ځينې بې شعوره كسان
طامع شول او ځينې واخيستل شول . پښتون ولس تر دې دمه
پوره ۷۷ كاله محكوم شو ، ووهل شو ، ذليل شو ، په خپله
خاوره بې اختياره شو ، په خپلو وسايلو كې بې زورگاره شو
په سياسي او اداري واك او مسايلو كې هېر او بېخي بې
برخې شو لنډه دا چې د پاکستان په اسلامي جمهوريه نومي
ملك خدا داد كې محكوم ، اسير ، استعمار او استثمار شو .
قومي او ملي شخصيتونه يې ترور شول او ټول قام بې سره او
بې مشره وساتل شو ، د پښتون په نوم سياسي گوندونو ته هم
اختيارات ورنه كړل شول او هسې د پښتون ملت د تېروتنې او
غلونې په خاطر په رسمي چوكاټونو كې داخل كړل شول ، څه
واخيستل شول او چا د حالاتو سره سم ځانونه جوړ كړل . د
تاريخ په اوږدو كې د پښتنو په قتل عام او د پښتنو په تذليل
يو گوند هم غږ پورته نه كړ او په گوند كې كه كوم د شعور
خاوند او دردمند غږ پورته كړ نو سبا به ورک او ووژل شو .

د افغانستان د شاهي او جمهوري نظامونو په ضد د افغان حکومت مخالفین په لاهور او اسلام اباد کې وروزل شول او د افغانستان د پاره وړانګاری ته ولېږل شول.

په بر وطن گران افغانستان چې کله روسانو یرغل وکړ د پاکستان غوا لنگه شوه د دنیا نه یې هر ډول مرستې راټولې کړې پنجاب یې کور په کور جوړ کړ خو پښتونخوا او بر وطن افغانستان یې لوتې لوتې کړل.

د امریکا په تړید ستر چې کله بریدونه وشول بیا د پنجاب غوا لنگه شوه او دا ځل داسې لنگه شوه چې جنرال مشرف ورسره پښتونخوا هم لوتې لوتې او کنډواله کړه.

په ب جوی . سوات ، وزیرستان او نورو سیمو کې یې د خپلو روزل شویو شخصي سپینې ملېشي په واسطه جنگونه پیل کړل په یوه لاس یې له نړۍ والو څخه د تروریزم په نوم مرستې او ډالر اخیستل او په بل لاس یې بېرته په سیمه کې وړانګاري او تروریستان روزل .

د سوات او وزیرستان مظلوم ولس یې پوره شل کاله د جنگ په لمبو کې وسوځاوه هره پښتنه مور یې بوره او هره پښتنه خور یې سر توره کړه . ماشومان او سپین ږيري یې ووژل او په هیچا یې ترحم ونه کړ .

په زرگونو پښتانه یې په خپل وطن کې بې کوره او مهاجر کړل ، د پښتنو عزتونه یې لیلام کړل او نړۍ والو ته یې د امن

پسندۀ پښتون غلط تصویر او تصور ورکړ چې گوندې پښتون
یعنې ترهگر او وژونکي.

د تور تاریخ دا تور دور هم پښتنو تېر کړ په دومره لوی قتل
عام او سترې انساني غمیزې نه نړۍ اکشن واخیست او نه په
پاکستان کې موجوده د پښتنو میراثي سیاسي گوندونو او دا
تاریخي تنگ او شرم یې خپل راتلونکي نسل ته پرېښود.
دا چې خدای تعالی عادل ذات دی او د خپل بنده اجر نه ضایع
کوي نو د محکومو او مظلومو پښتنو د وحدت او راټولېدو
په خاطر یې منظور احمد او د پښتون ژغورنې غورځنگ په
طبیعي بڼه او شکل پخپله د همدغو پنجابیانو د مظالمو په
نتیجه کې رامنځ ته کړ، پښتون هر څه لرل خو مشر او یووالی
یې نه درلود او د سیاسي لیدر شپې د نه شتون له امله دا
غمیزه کابو اوه او یا کالو ته اوږده شوه اوس الحمد لله پښتانه
راوینس او منظم شول پي ټي ایم یو پلاټ فارم شو یو لښکر
شو یو غږ شو او یو جرئت شو ولس ویش شو او د وېرې
مهرونه یې له سترگو او زړونو، نه لرې شول یو په بل باور
پیدا شو او د پښتنو لاسونه د دښمن پر وړاندې یو موټی
شول.

خو استعماري مکار نظام ډېر مکار دی ډېرې هڅې یې ددغه
تحریک د بدنامولو او شیندلو دپاره وکړې خو شکر الحمد لله
تردې دمه یې دسیسې یو په بل پسې ناکامې شولې، د
غورځنگ ډېر تکړه او ژبور کسان یې په ډېرې سپین سترگی

شهیدان کرل په موجود نظام او اداره کې د شهیدانو قاتلان په سپینه ورځ ورک شول ، د شهید عثمان خان کاکړ لالا ، د شهید عارف وزیر ، د شهید پروفیسور محمد ابراهیم ارمان لونی ، د شهید طاهر داوړ او د نورو شهیدانو قاتلان ورک شول ، د شهید نقیب وزیر ښکاره قاتل راو انور ونه نیول شو بلکې مکافات او سرکاري تحفظ هم ورکړل شو . د غورځنگ اکثره تکړه مشران ونيول شول او پرته له کوم جرم او ثبوت په میاشتو میاشتو او کلونو په زندانونو کې واچول شول . تردې چې بالاخره د غورځنگ ویاند او تکړه شاعر حضرت نعیم غیرت چې په غورځنگ کې په گيله منه وزیر مشهور و هم لومړی زنداني او بیا دا دی په ډېرې بې رحمۍ د سپین اسلام اباد په زړه کې په رڼا ورځ شهید کړای شو او قاتلانو ته سرکاري تحفظ ورکړل شو .

د ظلمونو دې لړۍ او دې وروستۍ پېښې یو ځل بیا ټول پښتانه د نړۍ په هر گوټ کې ودرېدل خو دې لوی او نه هېرېدونکي درد پښتانه لاپسې د تور دښمن پر وړاندې متحد او پیاوړي کړل .

شهید گيله من د نړۍ یو له هغو استثنایي کسانو څخه شو چې په لکونو خلکو یې غائبانه جنازې د نړۍ په هر ملک او هر ښار کې وکړې په هر هېواد او هر ښار کې ستر ستر لاریونونه وشول او مکار دښمن ته یې د خطر وروستی زنگ وښکاره کړ .

د شهيد گيله من وينا او شاعري د پښتون ولس د زېږونو رسا غږ دی شهيد گيله من لکه شهيد ملنگجان ددې ستر ولس ملي شاعر وپېژندل شو او د خولې هر بيت يې لکه زر ارزښتمند او ملي امانت شو.

موږ په مرگ باور او ايمان لرو دا منو چې شهيد گيله من به نور په فزيکي او حضوري توگه زموږ سره نه وي خو په معنوي توگه هغه ژوندی دی د هغه کلام او شعارونه به د خپلواکۍ تر وروستۍ شېبې انگازې کوي موږ به راوينوي ، موږ به تنگوي او موږ ته به د تنگ او غيرت جذبې راکوي لکه څنگه چې شهيدان مړه نه وي ژوندي وي دغه شان شاعران او د فکر خاوندان هم نه مري تر شا لښکر پرېږدي او لښکر د سنگرد تاوده ساتلو ذمه واري لري ، دا د حق او باطل تر منځ سپېڅلې جگړه ده دا د ظلم او ناروا پر وړاندې پاکه ملي مبارزه ده او دا د يوه تاريخي ستر قام د ارمانونو او ارزښتونو يوه نه ستړې کېدونکې قافله ده ، زموږ تور مخی دښمن دې په دې پو شي چې دغه کاروان او قافله اوس روانه ده او منزل ته به خامخا ان شاء الله رسيږي راستنېږي نه ، نو په مرگونو او وحشتونو دا سرتېري نه وېرېږي او نه به د مشرانو او کشرانو په دغه ډول ظالمانه وژنو خبره ختمه او خلاصه شي . کابو د اوه اوياو کلونو حساب په منځ کې پروت دی د مالي تاوان جبیره خو به وشي ځکه چې پښتانه ماده پرست نه دي ، خو د

عزت او ناموسي د تاوانونو ټوله ذمه واري د ریاست په غاړه پرته ده او دا حسابونه به تصفیه کول غواړي. درنو لوستونکو زه نه غواړم چې دلته خبرې نورې اوږدې کړم موږ ټول ددغه سپېڅلي ملي لښکر او غورځنگ غړي یوو هم د پښتونولۍ هم د انساني شرافت او هم د اسلامي ورورولۍ او کرامت له مخې مسئولیت لرو چې یو د بل په درد او غم کې شریک شو.

شهید گيله من زموږ ملي شاعر او په ملي او اسلامي ارزښتونو ملي شهید دی. له همدې امله لازم او اړین گڼو چې د شهید گيله من دغه ملغلرې چې د حق د گټلو په خاطر یې پرې خپل سر بایلود راټولې، محفوظې او راتلونکي کول یعنې نسل ته وسپارو.

دا یادونه ضرور گڼم چې ووايم ددې ټولگې ډیری شعرونه پخپله شهید گيله من، زلمي سلیمان جان ساپي ته رالیرلي وو چې ورته یې ډیزاین او چاپ ته تیار کړي، د گيله من په وینا چې ویل یې اکثره یې نوي شعرونه دي او د کتاب دپاره یې پخپله نوم هم د خپل یوه شعريو بیت ټاکلی و چې داسې و "زه په سازونو او سندرو باندې مړ ژوندی يم" خو ترڅو چې سلمیان جان دا شعرونه سره جوړول تر جوړېدو دمخه گيله من شهید کړای شو او دا شعرونه یې موږ سره امانت پاتې شول نو ما گران سلیمان جان ته وویل چې بس ته خپل کار ته ادامه ورکړه زما سره یې هم ځینې شعرونه شته هغه به هم ورسره یو

ځای کړو او د ژمنې سره سم به یې چاپ کړو ، د سلیمان په وینا چې ویل یې د گيله من هيله وه چې د غورځنگ مشر ښاغلی منظور احمد پشتین هم باید پرې یو څو کرښې ولیکي او گيله من ویل چې د ښاغلي منظور سره مې په دې هکله خبرې شوي دي او لیکنه به ترې راواخلم.

ما د گيله من د هېلې د پوره کولو په خاطر هڅه وکړه چې د ښاغلي منظور لیکل هم پرې راواخلم ، په دې هکله مې د ښاغلي منظور سره اړیکه هم وشوه د لیکلو ډاډ یې را کړ خو له یوې خوا د ښاغلي منظور د بوختیاو له امله او له بلې خوا د خلکو د کتاب غوښتلو تنده چې موږ یې د چاپ اعلان کړی و ، دومره ډېره وه چې موږ ته یې دا مهلت رانه کړ چې د ښاغلي منظور لیکلو ته لږ نور انتظار هم وکړو ، نو ان شاء الله د کتاب په دویم او درېیم وار چاپ کې به خامخا د شهید گيله من دا هيله هم پوره کړو..

د شعرونو د ترتیب او سکڼو په وخت کې یوه ستونزه دا وه چې د شهید گيله من ځینې شعرونه په وزیرواله او کلیواله لهجه وو چې په عام ډول پرې د نورو سیمو د پښتنو پوهېدل گران وو نو ددې په خاطر چې د شعر اصلیت ته تاوان او تغیر پېښ نه شي موږ له څو مېتودونو څخه کار واخیست او د اصلی شعر تر څنگ مو د هغه لږ معیاري بڼه او شکل هم چاپ کړ د فیسبوک پر پاڼه مو د ډېرو ملگرو نظریات هم پرې راټول کړل او دا ستونزه مو په امانتداری حل کړه .

شعرونو ته اکثره سرليکونه هم ما د خپل کار د اسانتيا په پار وټاکل ، موږ هڅه کوو چې د شهيد گيله من نور خواره واره شعرونه هم له خپرونو راټول کړو او وخت په وخت يې چاپ کړو ترڅو ښه خوندي شي او د ورکېدو مخه يې ډېر شي. ددې ترڅنګ نورو ملګرو هم پتېيلې ده چې د شهيد گيله من په هکله شوې منشورې او نظمومې ليکنې راټولې او چاپ کړي چې دا هم يو غوره او خورا ښه کار دی. کورنۍ او د غورځنګ مشران غړي هم غواړي چې د شهيد د زندان خاطرې د "يوويشتمې پېړۍ دوزخ" هم چاپ کړي او همدارنګه لازمه ده چې د شهيد گيله من پخوانی چاپ شوی شعري غورچاڼ "اویا کاله برباد شوم" هم يو ځل بيا په ډېر تیراژ چاپ شي. بيا هم وايوو که اړتيا پېښه شي ، خلک او ملګري د بيا چاپ غوښتنه وکړي بيا هم موږ تيار يوو چې د خپل ملي مکلفيت له مخې نوموړی کتاب چاپ کړو.

په ملي او پښتنه مينه او درنښت

اجمل اتهک يوسفزی

لوبی

ای پښتونه په ایمان دې لوبې وشوې
په جومات او په قران دې لوبې وشوې

د غفلت د خوب نه کله را پاڅېږې
د ملالې په پېرزوان دې لوبې وشوې

یې مُسلم د اُمّتي حق خوا دا کره
په حدیثو د جانان دې لوبې وشوې

ای د وخت مجنون نه هلته راپېدار شه
د لیلایه تور زلفان دې لوبې وشوې

سرتیټي دې د تاریخ پانو کې نشته
په ناموس د بابا جان دې لوبې وشوې

مالي پاڅه په چمن دې زاغان گډ دي
په بلبل او په گلان دې لوبې وشوې

په تاريخ کې دې نام خه و اوس دې خه دی
د مېړانې په نښان دې لوبې وشوې

شين گلخان شوې په يو ورور دې ننګ ونکړو
په خېبر او په افغان دې لوبې وشوې

د پښتون خبره کرښه وه د کانې
دانن ولې په زبان دې لوبې وشوې

توپک پرېږده په قلم پورې دې وژني
په شاگرد په استاذان دې لوبې وشوې

گيلامنه تا کې ننګ کله رادرومي
چې په گران وزيرستان دې لوبې وشوې

تکبير

په حقه هيڅ ويړه له دار او له زنځير مه کوه
مر شه قيدي شه غلامي دې په ضمير مه کوه

ما لا د خپلو کونډو بورو تپوس نه دی کړی
خه مخکې تېر شه ما ته ذکر د کشمير مه کوه

که چيرته مړ شوم په بې ننگه او بې پته مرگي
مورې په مخ مې لارې توئ کره په ما وير مه کوه

پردی جامه کې اکثر پټ وي مزدوران د پردو
افغانه روند باور په خان ملا او پير مه کوه

دا ورور وژنه ده جهاد نه دی امير صاحبه
زما په مرگ الله اکبر نارې تکبير مه کوه

مرگ خو حتمي دی خامخه مړې خو په نره مړ شه
اې گيلامنه يازه تېښته له تقدير مه کوه

نه شرمهري

د خويندو او د ميندو د سلگون نه نه شرمهري
چي بلسي دي پر کور دي د لمبون نه نه شرمهري

ستا هره ورځ دوه دري ماشومان الوځي په بم
نو ته د هغو پري پري پښو لاسو نه نه شرمهري

ته نريي چيه خوله ناست يي ستا حق وړانگه ثناء غواړي
ريښتيا وايه د دغو جينگون نه نه شرمهري

عبث دي اوږده کړي دي بس ځان دي پري بيردي
د خپلو څڼو پري او بریتو نه نه شرمهري

راوړي يي تصويرونه ماشومان هرې جلسې ته
د هغو ورکو ورونو پښتنو نه نه شرمهري

هارون بلور طاهر داور مشال دي څنگه هېر کرل
بې ننگه د نقيب د پر هرون نه نه شرمهري

وهي دې ماشومان پکې د ژمي بارانونه
ای ته د بکا خپل کیمپ د خیمو نه نه شرمېږي

چې لاندې تردېوال یې شول قرانونه کتابونه
د وړانو مدرسو او جماتونو نه شرمېږي

په تا کې نه غیرت شته نه پښتو په نوم گلخان یې
چې ته د کیلامن د پیغورو نه نه شرمېږي

یادونه شهید گيله من دلته د قام د زلمیو د ننګونې په پار د غورځنګ
دوه زېږې او ژبورې خويندې په وړانګه لونی او ثناء اعجاز هم یاد کړي
دې دغه دوه ویارلې خويندې د غورځنګ د لومړي ورځ سر لښکري وې
او په ډیره میړانه یې په هره غونډه کې برخه اخیستې

مالگې

له پردو څنگه گیلې وکړو په ظلمونو باندې
چې خپل مو مالگې دوروي په پرهرونو باندې

د وطن پیغلې مو اخر دې حد ته ورسیدې
د بې وسعۍ شعار لیکي په مړندونو باندې

د نړۍ خلک به په کومه سترگه گوري موږ ته
چې دی هېواد کې مو بندیز په مکتبونو باندې

وطنه درې رنگه بيرغ دې ځکه نه شي زغمی
خپل دې مئين دي په پرديو بيرغونو باندې

که راوینښ نه شوی نو دا واورئ را روان نسل به
قسم په خدای لارې در تو کړي په قبرونو باندې

یه خدایه موږ ته له وطن هغوی دوزخ جوړ کړی
څوک چې مئين دي ستا په حوزو جنتونو باندې

چې ددې عدم تشدد به هم څه حد وي کنه؟
تور سره او سپین مو شول راستړي په مرګونی باندې

ای کیلامنه لرو برافغانان نه یو کیږي
که ورته مړ شي په نارو او په شعرونو باندې

حل

نه مونږ په ارام کینو نه ته د مسلې حل غواړې
شارې مورچې ته لکه چې بیا اباد بدل غواړې

نیمه قیصه خورې نیمه راباسې په ممبر ناست یې
مثلاً مثلاً وایې صفا وایه خه ویل غواړې

کلي کې د میندو بچي ورک پسې ړندې شولې
جار محبوبې ته څنگه رانجه غواړې کاجل غواړې

زړه کې دې پاک سر زمین په خوله د لرو برنارې
جار رهبره ته به چې مننه او که کابل غواړې

او په انسان دوسته هیوادو کې لاریون ځای نیسي
اخ پښتونه ته په احتجاج حق له ځنګل غواړي

زه د جنازو او د قبرونو نه اوزگار نه یم
ای لیونی ته له ما په خپل حسن غزل غواړي

ته د غلامۍ په خوب ویده قام ته ناري وهي
یاره گیلامنه په دوی څنګه تل وهل غواړي

ولار دي

خار دې شم له بریتو څه گیلې گیلې ولار دي
کور په دروازه کې دې پردې سړي ولار دي

نن ورځ ده د اختر زموږ د کلی هدیره کې
د هر مزار وه سر ته یتیمان بچي ولار دي

دا هغه د غیرت ډک پښتانه دي دغه نن چې
خیرات ته په قطار کې ډېر په ورین تندي ولار دي

زموږ د وطن سره او سپین لاهور پینډۍ ته لارل
په دښتو کې یې صرف د کیکر ازغي ولار دي

دا حال دی د وطن د مشرانو گیلامنه
چې عام د کیمپ سپاهي ته په جناب و جی ولار دي

سازونه

د هر کاروان اول منزل معلومول پکار وي
بيا پسې نيت تړل او سم په کلکه تلل پکار وي

راشه يوه دوې د خير خبرې پښتنو ته وکړه
که په کور ناستې خور او مور ته دې کنځل پکار وي

زه په سازونو او سندرو باندې مړ ژوندی يم
خود جومات او هجرې فرق په کې کول پکار وي

که څوک افضل جهاد کوي نو دا قوي حديث دی
چې د جابر حکمران مخ ته حق ويل پکار وي

ملګرتيا مه کړه که کوي يې د پښتو متل دی
چې درګه نيسي نو د درګې ټينګ نيول پکار وي

موږ ته د روس او امريکې له واده مخکې مخکې
د دې ډيورنډ کرښې له منځه ټولول پکار وي

دښمن که هر څو زورور شي بيا يې هم تر منځه
سرتيتول نه دي پکار سر ماتيدل پکار وي

چې ددې مور خاورې په ننګ ځوانان راوپاراوي
ای گيلامنه نن سبا داسې غزل پکار وي

غدار یم

که حق خبره غداري وي ښه ښکاره غدار یم
 پروڼ غدار وم نن غدار یم سبا بیا غدار یم
 که چېرته سپینه او صفا خبر کول جرم وي
 که د مظلوم او یتیم او ښکې پاکول جرم وي

که چېرته خپل مظلوم ولس ته حق غوښتل جرم وي
 که د تور سرود حیا ناموس ساتل جرم وي
 نوزه مجرم یم ما بندي کړئ ما په دار کړئ راشئ
 د خپل وطن قام په خبره مې سنگسار کړئ راشئ

زه مې د خپلو شهیدانو پور له چا وغواړم
د کوټې شار د وکیلانو پور د چا وغواړم
د ارمي سکول د ستودینټانو پور له چا وغواړم
د باجوړ د شهیدانو پور له چا وغواړم

زه د کنړ وزیرستان تپوس له چانه وکړم
زه د عثمان عارف ارمان تپوس له چانه وکړم
زما وطن کې په زرهاوو کونډې پورې ګرځي
بې لویټې پښې ابلې پښې ګرځي سرتوره ګرځي

ستريې مات دی در په در ګرځي مجبوره ګرځي
په وچو شونډو پښتنې د جنت حورې ګرځي
دا نه په مونږه امریکې نه هندوستان کړي دي
راسره هرڅه دې دوه مخي پاکستان کړي دي

بدل ترې اخلم خامحا ترې نن په شور اخلم
که په شور ونه شوه سبا یې بیا په زور اخلم
زه مې د خپلو وینو یو په سله پور اخلم

هم يې نصرت ورسره تريور اخلم

هوزه غداريم ښه په جار او برمولا غداريم
که حق خبره غداري وی ښه ښکاره غداريم
پرون غداروم نن غداريم سبا ييا غداري يم
عافيه صديقي په ډالرو باندې چا خرڅه کړه

په انگرېزانو چا ناموس او چا حيا خرڅه کړه
په لال مسجد مسجد افسر ظلمونه چا وکړل
ای پاکستانيانو اسرايل او که انډيا وکړل
پردي جنگونه په ډالرو باندې چا وکړل

غت غت بمونه په ډالرو باندې چا وکړل
وزيرستان ته دا تاجک او اوزبک چا راوړل
په جيگپستونو او جيلکفوت او پاتک چا راوستل
پرويز مشره لا اساما مسان چيرته دی

راو انور غوندي د وخت فرعونان چيرته دي
 ابی نندن باندې کيکونه بسکت جا و خورل
 وار پرې چا کړي وييرته راکت جا و خورو
 ووايي زه تر مشرف راحيل باجوا غداريم

که حق خبره غداري وي ښه ښکاره غداريم
 پرون غدار وم نن غداريم سبا بيا غداري يم
 موږ ته تکره يې له ښکاله خپل پطلون راوړه
 درنه ييل شوی اپ پرون کشمير راوړه

په لراو بر افغانانو سترگې مه اوباسه
 په دې مظلومه انسانانو سترگې مه اوباسه
 هو حوصلې مه بايلي اي زما د غورځنگ ملگرو
 سره روان شئ کلک يو ځای څنگ په څنگ ملگرو

پاشئ همدا وخت دی د پرېکړې او بدلون ملگرو
 په وطنی شمع شيدا اولکه پتنک ملگرو

ان شاء الله بيا به په اټک خپله جنده ودر و
د خپلواکۍ بيرغ به پاس په ملگره ودر و

دا مې نعره ده گيلامنه خامخا غدار یم
که حق خبره غداري وي ښه ښکاره غدار یم
پرون غدار وم نن غدار یم سبا بيا غدار یم

يادونه : په پورتنۍ نظم کې د رياست د کړو تاريخي جناياتو
پوره تاريخ او داستان پورت دی . د بېلگې په توگه په
کويټه کې د پښتنو وکيلانو قتل عام چې رياست يې ذمه
وار و . د پېښور په ښار صدر کې د ارمي سکول د لسگونو
ماشومانو وژل چې وروسته ثابته شوه چې رياست پخپله
پرې حمله کړې وه او دا حملې يې پخپله ځکه کولې چې يو
خوا يې پښتانه وژل او بل خوا يې د نړۍ والو پاملرنه او
خواخوږې جلبوله چې گوندې دوی پخپله هم د ترهگرو د
بريدونو لاندې دي او دا داسې وخت وو چې په افغانستان
کې د ناټو پوځونه وو او په دوی دا تور و چې دوی د افغان
حکومت ولسوال مخالفين روزي او مرسته يې کوي نو دوی
ځکه دا کارونه کول چې ځان له دې توره خلاص کړي او هم
به پرويز مشرف دنيا ته ويل چې دا دی وگورئ موږ هم د
تروريستانو د بریدونو لاندې يوو .

بله تاريخي يادونه دلته په اسلام اباد کې په لال مسجد باندې د پاکستان د پوځونو د بريد داستان دی چې د مشرف په امر پاکستانی پوځ د اسلام اباد د بنار په منځ کې په لال جامع مسجد او مدرسه بريد وکړ او د لسگونو ملايانو، طلابو تر څنګ يې هم مسجد شهيد کړ او هم يې په سلگونو د قرآن کریم نسخې د جنگ په لمبو کې وسپڅلې.

بله لويه تاريخي او د پاکستان د شرم دايمي او د بې ايماني خبره او داستان د عافيه صديقي دی، عافيه صديقي يوه پاکستاني ساينس پوهه مېرمن وه چې په کال دوه زره اته کې په امريکايي قوتونو د ډزو په تور ونيول شوه او د پاکستان دولت خپل دغه ناموس يعنې طبعه د امريکا په غوښتنه امريکايي عدالت او امريکا ته وسپارله چې تر ننه په امريکا کې په امريکايي زندان کې پرته ده.

يادونه: په پورتنۍ شعر کې شهيد گيله من د پښتون قام د قتل عام لوی لوی قاتلان ياد کړي دي، لکه په سند کې د پوليسو په وردۍ کې د سوونو پښتنو قاتل راو انور چې نقيب وزير يې هم شهيد کړی دی. بل د پاکستان د پوځ درې مشران چې د پښتنو د قتل عام مسؤلين دي جنرال مشرف، راحيل شريف او قمر جاوید باجوہ او همدارنگه د ابي نندن هندي پيلوټ يادونه هم کوي چې الوتکه يې پاکستان نسکوره کړه ابي نندن يې ژوندی ونيوه مګر چاله وېرې يوه خپره هم ورنه کړه او د نازولي ميلمه په شان يې ونازوه.

پاکستانه

ای د ژوندیو قبرستانه رب دې ونړوه
د میرانشاه فوځي زندانه رب دې ونړوه

د پښتنو نه دې عزت ابرو او ژوند اخیستی
ای منافقه پاکستانه رب دې ونړوه

یادونه : شهید گيله من څو میاشتي د میرانشاه په فوځي
زندان کې زنداني و په زندان کې چې کوم ظلمونه او وحشت
ورسره شوی وو هغه یې په یوه نظم کې ټول یاد کړي دي ،
نوموړی نظم په دې ټولګه کې شته نور جريان به هلته ولولئ.

د ليلا گيله

پرون ليلا داسې په چل ول کښې گيله کوله
 ويل يې خفه نه شې څه داسې يې قيصه کوله
 چې ته شاعر يې او د مينې قيصې نه پېژنې
 د محبت شنې سرې رنگينې قيصې نه پېژنې

چېرې يوه ورځ دا زما شنکي خالونه ياد کړه
 يامې چشمان يا مې د سرو شونډو سرونه ياد کړه
 يا مې د تورو زلفو ول په ول تارونه ياد کړه
 يا خو مې چېرته د بنگړو ډک مړوندونه ياد کړه

چېرته يو دوه قيصې زما په تور وړيل وليکه
 يو دوه زما په دې نړۍ غاړه غزل وليکه
 چې زه ډاډه شم چې په ما پورې سندرې ليکي
 زما د سپينې خولې وړې وړې خبرې ليکي

چې کله وستايې زما دمخ سرخي لالیه
 ییادې منمه هر یو شعراو شاعري لالیه
 ما هم په وچو وچو شونډو ورته مړه وخنډل
 زړه خو مې نه کېده په زور مې په ډک زړه وخنډل

ما ورته وویل لېونی دا ستا گيله په عیای ده
 زه یې منمه دا ستا هره یوه قیصه په عیای ده
 دا هم منم چې دا ستا حسن د ستایلو وړ دی
 هر یو انداز دې په غزل دیادولو وړ دی

خوزه خه وکړمه پښتون یمه حیا رادرومي
 قسم په خدای که مې په خوله د عشق تپه رادرومي
 څنگه یې ولیکم ضمیر اجازت نه راکوي
 ماته د وړان وطن تصویر اجازت نه راکوي

چې شنه خالونه لیکم شنه لوگي بارود رایاد شي
 هغه د کلي په جومات د بمبار دود رایاد شي
 چې سره لېان لیکم نو سرې وینې مې زړه ته راشي

د زلمي ورور تودې تودې وينې مې زړه ته راشي

هغه د پلار په مخ پر تې وينې مې زړه ته راشي

هغه د مور په سر چې تلې وينې مې زړه ته راشي

نه نه نوزه به څنگه ستا په مخ سرخي يادوم

په مخ پر تې خاورې د خوار یتیم بچي يادوم

اوس زه دا ستا د شنو بنگرو دک مړوندونه ياد کړم

که د ځوانانو په لاسو کې زنځيرونه ياد کړم

اوس راته وايه که دا ستا نخرې نازونه ياد کړم

که هغه د کونډو بورو ميندو فريادونه ياد کړم

اوس زه دا ستا د تورو زلفو تور تارونه ياد کړم

که د افغان ملت نه دک تور زندانونه ياد کړم

ړنگه ځواني چې يادوم بيا دا خيالونه راشي

دستي مې زړه ته ړنگ کنډر کنډر کورونه راشي

خیال ته مې هغه لوتې لوتې بازارونه راشي
 اف بیا په خیال کې د خپل کور ښک دېوالونه راشي
 زمونږ په لړ او بر افغان قیامتونه جوړ دي
 په هر یو کلي او هر کور کې ماتمونه جوړ دي

مونږ خو په یوه ورځ کې له سلو زیات قبرونه جوړ دي
 د جنازونه موسم لوی لوی قطارونه جوړ دي
 د کلي پېغلې د بېلتون په رنځ رنځورې ژارې
 دلته په هر یو کور کېنې درې درې کونډې بورې ژارې

ستریې مات دی په یو بل کور کې مزدورې ژارې
 ټکري یې پاتې دي په منډو ځي سرتورې ژارې
 بېچیان مو گرځي په کوڅو کې خپراتونه غواړي
 یوه دودۍ پسې د ښار واره کورونه غواړي

اوس دا هر څه په اوبو یوسم ستا ورېل یاد کړم
 د یتیمانو ژړا پرېږدم ستا خنډل یاد کړم
 اوس راته وښایه چې ستا تنکی چارگل یاد کړم

که بل اورونه پېښور او په کابل یاد کړم

څنگ د ځوانانو په لاشونو باندې پښې واړوم
څنگ په دې سوو اندامونو باندې پښې واړوم
ماته د خپلو شهیدانو وینې زور راکوي
د څرکمر شهیدان پل په پل پېغور راکوي

چې د شهید ارمان د قبر تصویرونه وینم
چې د مورکۍ یې په دعا اوچت لاسونه وینم
نو په دې خپلې بې وسۍ په چغو چغو ژاړم
د پښتون قام په بریادۍ په چغو چغو ژاړم

لا څومې ارتې تنۍ واړه دښمنان ګرځي
زه ورته ګورم د ثقیب تور قاتلان ګرځي
ماد طاهر داور د سوي بدن پور و انخست
ما لا تر نن بدل د ګران هارون پېلور و انخست

ما لا د خپل قام تنگیالي ځوانان گتلي نه دي
 ما د عارف غوندي تنگي ځوانان گتلي نه دي
 ليلا ما ويخښه خالونه وريل څنگه ياد کړم
 ستا نري غاړه ستا ورشندې چارگل څنگه ياد کړم

ترڅو چې وانخلم د دغه شهيدانو بدل
 د کونډو بورو څور بدلو يتيمانو بدل
 ترڅو چې ونه کړم تپوس د نړېدلي وطن
 دا د بارودو په اور وريت او سوځېدلي وطن

زه مې چې بېرته خپل غېرت او ايمان ونه کتم
 لکه پسونه حلال شوي مشران ونه کتم
 زمانه مه کوه ليلا د شنو خالونو طمعه

يادونه: په نوموړي نظم کې د رياست له خوا

ټول ظلمونه په پښتون ولس ياد شوي دي . د

پښتون ژغورنې د غورځنگ هغه نوميالي هم ياد شوي چې تر
 شهيد گيله من و او د مخه د پنجاب رياست په ورته بڼه شهيدان
 کړي دي لکه شهيد پروفيسور ابراهيم ارمان لونی ، شهيد
 سناتور عثمان خان کاکړ او شهيد عارف وزير . چې دغه درېواړه

په ورته شکل شهيدان شوي دي او گيله من هم رياست په همدې بڼه شهيد کړ.

په پورته نظم کې د تاريخ بل اتل طاهر د اوږه هم ياد شوی دی. طاهر د اوږه پنجابي رياست کارمند و او پوليس او د لوی منصب خاوند و، کله چې د نقيب وزير تر شهادت وروسته د پښتون ژغورنې غورځنگ رامنځ ته شو او د حق غوښتلو لاريونونه پيل شول نو طاهر د اوږه هم حق ته غاړه کېښوده او د خپل مظلوم قام په ننگه ودرېده خو د پرژر رياست ونيوه او په ډېرې بې رحمۍ سره يې شهيد کړ او جسد يې ورته تر تورخم پورې غاړې غورځولې و چې گوندې افغان حکومت وژلی دی. رياست د طاهر د اوږه سره دا بې شرمي او بې رحمي ځکه وکړه چې نورو کارمندانو ووپروي او غلي يې کړي.

په پورته نظم کې د خر کمر يادونه هم شوې او په خر کمر کې د رياست پوځ په بې وزله ولس يو بل تاريخي ناتار کړی چې د تاريخ په پاڼو کې دغه لوی وحشت ثبت دی

د لروبر افغان ستر افتخار علي وزیر
درځار علي وزیره

وهې د خپلواکۍ نارې په جار علي وزیره
درځار علي وزیره

ته کله کله دغه تپه وایې چې مورې
لنډې توپک مې راکه

راغلي دي وطن ته بلاگانې تورې تورې
لنډې توپک مې راکه

پنجاب لري له دې قيصونه ډار علي وزیره
درځار علي وزیره

يادونه: دا شعر شهيد گيله من هغه وخت په شور او زوگ په
غونډه کې ويلو کله چې علي وزیر د پنجاب له تور زندان نه
را ايله شوی و دا د هرکلي او استقباله شعرو چې په زرگونو
گډونوالو به په لور غږ بدرگه کولو.

حد نه لری

ستا په بیلتون دومره غمجن یمه چې حد نه لری
په ماشوم زړه داسې خوږ من یمه چې حد نه لری

کله مهاجر شمه او کله ترهگریا غدار
داسې ذلیل په خپل وطن یمه چې حد نه لری

که یی په مینه کې په دار هم شم پروا نه لری
په پښتون قوم داسې میهن یمه چې حد نه لری

د پښتنو په قتل عام خاموش ملک او ملا
ستاسو نه دومره گیله من یمه چې حد نه لری

د باچا خان امر ماتیرې کنه خدای گواه دی
نور دومره تنگ له دې دښمن یمه چې حد نه لری

د پښتنو حیا لوتیرې او زه چې خوله ناست یم
زه گیله من دومره ډارن یمه چې حد نه لری

بغلان افغانستان

په وينو سور پرهر پرهر دې كړمه
 د مور په غيږ كې ترهگر دې كړمه
 چې ته عسکر شوې نو طالب شومه زه
 چې ته طالب شوې نو عسکر دې كړمه
 زه دې په هر رنگ كې وژلى يم
 كافر د پاسه په ممبر دې كړمه
 افغان بچى يم درپه در دې كړمه
 خرڅ په كالدارو په والردې كړمه
 په گيلا من هيڅوك زړه نه خوږه وي
 قتل په داسې چل هنر دې كړمه

يادونه : د بغلان افغانستان عنوان پخپله شهيد گيله من
 دې شعر ته ورکړى دى ، د همدې كال په ترڅ كې په بغلان
 كې سپلا بونه ، راغلل چې په سوونو كسان په كې شهيدان
 شول ، نه پوهېږم چې دا سرليك به د همدې پېښې سره
 تړاو لري او كه كومه بله خونړۍ پېښه ځكه چې نوموړي
 شعر كې د سپلا ب ذكر نشته ښايي په بغلان ولايت كې د
 كومې بلې خونړۍ پېښې په اغيز كې ليكل شوى وي .
 اټك

نوی غزل

مور وطن سخت دی گيله من له شازلمیو خڅه
پتمنه غیږه یې ده ډکه له پردیو خڅه

خاوند یې مړ کړ نامعلومو پرون نن اختر دی
کونډې جلکې لیچې خالي کړې له بنګریو خڅه

د مغل خېلوپه دریار کې سلامي ولاړ دي
خوشحال خټکه ته خبر یې د لمسیو خڅه

د وطن پېغلې د وطن په تنګ راووتلې
لکه چې تمې یې شوې لنډې د سریو خڅه

جنگه پېغلو تې دې په سرو لاسونو کونډې کړلې
هجرې د کلي دې خالي کړې له ژنکیو خڅه

ای گیلاننه نور دې مړه قام ته نارې مه وهه
گیله پکار ده خو پکار ده له ژوندیو خڅه

پېغور

بيا دې په سر د فلسطين کشمير پېغور واخله
پښتونه ته اول د خپلو وينو پر ور واخله

زه به دا ومنم چې تا روس امريکه مات کړي
ته مړه نر شه يو ځل غچ خود لاهور واخله

په زنده باد و مرده باد که چېرته کار وه نه شو
له سره تېر شه خپلواکي او حق په زور واخله

رزمک

غږ د خپلواکۍ دې د ياغي باغي رزمکه
زړه د دوشمن ريبي بې له تورې او توپکه

نور بايد دا خپل محکوم وطن له پردو وگټو
ځی چي يو ځای پاڅوله کابل ته تراټکه

څنگه مو خوښيږي دا بل مخ پسې را واره وو
دا د لنډ زامن نه سړي کيږي بې کوتکه

لنگ

عجيبه وخت دی لنگ زمري د دستارونو وهي
تور پنجاييان پښتنې ميندې په مخونو وهي

اې گيلامنه ستا د خاورې دا زلمي خوانان به
اخريه کومو سترگو گوټې په بریتونو وهي

کشری

زما په قتل که دا نوره نړۍ چپ ده خير دی
خو مسلمانان زه خو ستا د کلیمې ورور یم

زما پر لاش به دومره ویر وي چي تویې به باسې
ځکه چي زه د شپږو خويندو کشری ورور یم

ولي

ولي د هر شر ذيمه وارياديږم
کله مسلم کله کفار ياديږم

خدايه چي ستا به فيصله څنگه وي
يو ځای شهيد بل ځای مُردار ياديږم

لراو که بر ته سپيناوی ورکړمه
هله جاسوس دلته غدار ياديږم

نړۍ مې هم په شاباسي غولوي
سهار پاگل ما بنام هوشيار ياديږم

که گيلامان هر څو ځان سپين ملا کړم
بيا هم په هر ځای گنهکار ياديږم

یاره

شم درنه عار په خو شو واره یاره
زما یاغي باغي غداره یاره

د گرد افغان ملت د سترگو توره
د هر مظلوم د زړه قراره یاره

په خه خومه شې زر کلن دې غواړم
د دې برباد وطن لپاره یاره

زه گیلان دې بې له تانه شمه
زمونږ سالاره او غمخواره یاره

بلا

کومه بلا چې مونږ په ټول جهان کې نه غوښتله
هغه بلا وزیرستان ته څنګه ورسیده

په کومه ژبه دې فتوه راکړه کافر دې کره
ستا اندازه زما ایمان ته څنګه ورسیده

څلوریزه

مونږ خو په مینه ورورولی په انسانیت میئن یوو
کوو په نوم د افغان نازیۀ افغانیت مائین یوو

ای گیلامنه نه یریرود تهمت له ټاپو
هم په اسلام هم په پښتو هم په غیرت میئن یوو

ملگري دې یوو

چې چا ته تپت نه شې سالاره ملگري دې یوو
د ژوندانه په هره لاره ملگري دې یوو

د لرو برافغان ولس یې یو نوی امید
د قام د ښه ژوندون د پاره ملگري دې یوو

که ډیرې سختې تکلیفونه راځي راځي دې
موږ له زندان واخله تر داره ملگري دې یوو

زمونږ وعده وه وعده ده وعده به مو وي
تر خپلې خاورې خپل اختیاره ملگري دې یوو

د جبرائیل په وزر پت شې په خه خو مه شې
د گیلان د زړه قراره ملگري دې یوو

ته څه وايي

مړه نور غږ د ازادۍ بڼه دې که ته څه وايي ؟
له دې غلام ژوند خو مرگی بڼه دی که ته څه وايي ؟

چې تیتوم یې لگوم یې د بادار په پښو کې
نو له هغې مې مات تندي بڼه دی که ته څه وايي ؟

دا ازغن تار له منځه وړل خو فرض عین دی په مونږ
خو په اټک پوخ دېوالګی بڼه دی که ته څه وايي ؟

چې د نجیب غوندي په خپله قیصه کلک ودرېږم
او چې په غاړه مې زندی بڼه دی که ته څه وايي ؟

چې په دې دومره بد وختونو کې مې هم نشو خپل
نودانیم کښ ورور مې پردی بڼه دی که ته څه وايي ؟

ای گیلاننه په قلم خپل قام وطن وستایه
نور بس گودر لایلا منګی بڼه دی که ته څه وايي ؟

د دواړو حاجت منديم يو مې زړه دی بل مې ځان دی
که گران وزیرستان دی او که گران افغانستان دی

که لردی او که بردی ورونو یو پښتونستان دی
یو تنگ یوه پښتو یو مو رواج یو مو ایمان دی

خو نن په اشارو د بل خپل سرپه کانونو ولو
لر برپه کانونو ولو او بر لرپه کانونو ولو

هیڅ فرق مه په کې بولی پښتون یو د لر او بردی
که سوات که کابل جان که کندهار که پېشاور دی

چې نوم یې د پښتون وی زما ځان زما ځيگر دی
چې ژبه د پښتو وایي زما سترگې او نظر دی

راځئ پښتنو ورونو چې یو لاس شو یو لښکر شو
دوښمن ته به شکست ورکړو چې یو ځای لر او بر شو

تر کومې به په خپل منع کې جنگیرو او ژوبلیرو
چې چېرته اور بل شوی دی نو مونږه پرې سوځیرو

ویده یو د غفلت په خوب چې کله به وینيږو
په خوله مونږه تش هسې بس له یو بل نه څاریږو

چې کوم محفل ته لاړ شې په یو بل پسې غیبت دی
په خوله دعوی د مینې کړو په زړو کې مونږت دی

چې زه پښتون یم ته پښتون یې راشه چې یو ځای شو
تینگ لاس د ورورۍ را کړه را پخلا شه چې یو ځای شو

چې زه شم در ته گل ته مې پورا شه چې یو ځای شو
که زه وم مرور ته را جرگه شه چې یو ځای شو

تر څو به په ناحقه تویه وود یو بل وینه
جوړ شوي سوداگر یو و خرڅه وود یو بل وینه

جهان ورته یو شوی پښتون هر عای په نمبر مري
لر بر په شمالي په کابل جان په پېشاور مري

د دین په سر بدنام شول په نامه د ترهگر مري
څوک مري په دهماکو څوک په توپک څوک په خنجر مري

څوک جوړ ورته کافر کړي څوک طالب شي په سنگر مري
دا ولي یو پښتون د بل د لاسه په ډالر مري

د دین په مدرسو کې مو بچیان سینې پرهر مري
جهان ورپورې خاندې پښتانه په سمه غر مري

زما د جوماته امام د پاسه په ممبر مري
بس پېغلې ملالی مو ډلې ډلې په گودر مري

لاسونه د پښتون صبح ییگاه په وینو سره وي
زما ستا په وینو سره وي ستا زما په وینو سره وي

راځي چې سره يو شو د جهان قيصې به پرېږدو
بس نور د شخصي گټې او تاوان قيصې به پرېږدو

يوو وروڼه د پنجاب و فارسي بان قيصې به پرېږدو
چې گټې لاس ته راوړو نور د زيان قيصې به پرېږدو

چې نوې تاريخ جوړ کړو ته مې ورور زه به دې ورور شم
اي ته مې د زړه سر شه زه به ستا د سترگو تور شم

تر څو به د ملنګ پشان په يوبل در گرځېږي
اخر وايه تر کومې به د مال پشان خرڅېږي

پښتونه لږ خو فکر وکړه ځان ته بريا دېږي
راوېش شه دوست دوښمن درته ښکاره شو که پوهېږي

توپک يې لاس کې درکړو ما په تا ، تا په ما وژني
تيارې راخوره وي زمونږ په منع کې رڼا وژني

له نامو دومره خپله من پټه چې
بیدار شه ای پښتونه لږ د ځان تاریخ تازه کړه
جذبه دې راژوندی کړه د ایمان تاریخ تازه کړه

محمود غزنوي د خوشحال خان تاریخ تازه کړه
لږ بیا د میرزا علي د میرویس خان تاریخ تازه کړه

د وخت دې ظالمانو ته عمر له ځان نه جوړ کړه
د پلار نیکه پشانې بهادر له ځان نه جوړ کړه

ته فکر وکړه ټوله پښتونخوا لمبه لمبه ده
په ځان نه یو و خبر چې مونږه کړې څه خطا ده

هر ځای پښتنه پیغله مهاجره په پیدیا ده
یو خدای رسول منو بل په قران مو عقیده ده

بس ځکه نړېدلې په بارود هره کوڅه ده
زمونږ د پښتنو نه هر ځای ډکه جیل خانه ده

بچیان ترهگر بولي دا په کوم کتاب رواده
مسلم یمه زما د ملک نامه خو کلیمه ده

وزیره کیلامنه دا د کوم جرم سزا ده
چې فکر خان ته نه کړې اسد خپله بریاد پېږې
تر کومې به د بل په اشارو باندي غولېږو

پښتون مري

هم که لر مري او که بر مري خو پښتون مري
که طالب مري که عسکر مري خو پښتون مري

لویه خدایه د دنیا په مخ چې چپرتنه
په نامه د ترهگر مري خو پښتون مري

که شهید دی که مردار دی خوار پښتون دی
که مورچل که په سنگر مري خو پښتون مري

چپرتنه لار شوز ما ربه حق چیران یوو
که په سمه که په غر مري خو پښتون مري

خوک حلال شول او خوک مري په دهماکو کې
که توپیک که په خنجر مري خو پښتون مري

گیلا من اسد خپل دې ته دېر چیران یم
که بې تنگه مري که نر مري خو پښتون مري

د ننگ ميدان

زه پښتنه يم بې تنگي نه قبلوم لاليه
د ننگ ميدان ته څنگ په څنگ درسره هم لاليه

د زرغونې انا لمسي يم ستا دعا په کار ده
د وخت ملاله يم زلمي راپاروم لاليه

الله دې نه کړي که شهيد شولې په ننگ د وطن
په تار د زلفو په کفن درته گندم لاليه

يا که ټپي شوې گيله منه خال دې بدم په وينو
بيا به په لپوکې اوبه درته راوړم لاليه

يادونه : دا شعر شهيد گيله من د پښتو ژبې تکړه
سندرغاړې مېرمن پاولينې ته د زمزمې او سندري دپاره
پخپله لېرلی و چې د گيله من تر شهادت وروسته اغلې
مېرمن پاولينې سندره کړ او د سندري په بڼه خپور شو. ما ته
دا شعر مېرمن پاولينې راولېږه.

ذایقه

یوه داسې ذائقه شته چې هر بنده به یې څکي
بنده هم صرف نه هر یو زنده به یې څکي

د هیچا یې څکلو ته زړه نه کېږي ترڅه ده
لازمي ده مجبوري ده خامخا به یې څکي

که تنګ که بې تنګي کړې گیلاننه اسد خپله
په خپل وخت هر یو نر هر یو دله به یې څکي

ژمنه

دا درسره کړې کوم ملا د جنت ژمنه ده
دا خو جهاد نه دی. اشنا دا خو ورور وژنه ده

دلته يو گلخان دی د کشمير جنگ ته پټروهي
خپله مور يې ناسته په خيمه کېږي بې وطنه ده

دا دي بېخي دروغ چې رياست د مور مثال لري
اوف بيا پښتنو ته څنگه خپله مور دوشمنه ده

هر قوت چې وغواړي نو مړيې کړي هم پريسي کړي
توره د پښتون د ترهگر په نوم لمنه ده

ای خلکو قسم دی چې منظور له چا هیڅ نه غواړي
صرف یې د بڼه امن خپل اولس لره غوښتنه ده

مونږه را اوچت کړ په دنیا مونږ یې کړو در په در
ای پښتنو دا د شنه او سپین پیړغ مننه ده

ځان په حقه وژني تور ته تور او سپین ته سپین وایي
ځکه زمانه د گیلامن نه کیلا مننه ده

یادونه: گيله من د گل خان لفظ هغو پښتنو یا پښتون ته کاره
ولو کوم چې د پاکستان ائین او قانون مني او د خپلواکي او د
پښتنو واک اختیار مخالف دي او په موجوده ریاست کې د منصب
او قدرت خاوندان دي

دروازې

په جونو مو کړې بندې د مکتبونو دروازې
په تاسو دې شي بندې د جنتونو دروازې

زموږ د خويندو ميندو ماشومانو په بد حال
گواه دي د پنجاب د زندانونو دروازې

وطن کې بد حالي ده بده ورځ ده وطن داره
موږ پورې په ماښام کړو د کورونو دروازې

جنت وطن يره دی خو په قدر يې پونه يوو
خدای بندې کړې په موږ د رحمتونو دروازې

مزه د کلي نشته گيله منه اسد خپله
چې بندې کړې لالي د ديدنونه دروازې

اجل

ولا که یې نور ومنمه دا څو کیدار غل دی
زما فکر د خوشحال دی د دې فکر د مغل دی

ایمان به څنگه تېر کړې ته په زیرو ورته گورې
دا ستا په کلي کور ستا په عزت یې جوړ غوښل دی

زما فکر خراب دی که دا وخت دومره بدرنگ دی
چې کړی گیدرانو په زمرو باندې یرغل دی

ای دا مو د اسلام او د پښتون وطن دوښمن دی
هم دوی دی نړولې پېښور دی که کابل دی

خړهغه دی خو کته یې بدله ده ملگرو
دا مونږ ته پاتې شوی دا ایپی فقیر متل دی

ای راشه دا ټوپک کېږده خپل ورور درباندي وژني
په خدای که دا جهاد وي دا ټول ما او تا ته چل دی

چې کوم ملا په چا باندي فتوه د جهاد ورکړه
نن هغه ملاجان هم د هغود لارې مل دی

دا نن چې ما او تا ته وایي غدار یې شریسندی
منم خوله مې د ورور ده خو اواز پکې د بل دی

پروا مه کوه حق ته به حق وایي گیلامنه
هیڅوک هم نه دی خلاص چې پوره شوی یې اجل دی

د زندان کيسه

زه به تر نېمې نېمې شپې خوړندوم
لاس يو خوا سربل خوا عجيبه خوړندوم
دمخ له خوا يې د کرنټونو په تارو وهلم
شاته پر ملا يې په چيترو او ډنډو وهلم
خو خداى گواه دې ما په دې حال کې دا شعر ويلو چې
زه عام وجود يم خاوري کېرمه فاني به شمه
خو که په ننگ د وطن مړ شوم قيمتي به شمه
قامي لښکر ته زه له سر او ماله تېر ورگډ يم
نو په دې نه يم چې په داري يا زنداني به شمه
ما که په ننگ د افغان کلکه توره وتړله
اصلي وارث د خوشال خان او ابدالي به شمه
که مې دستا په شکېدلي وړيل ننگ ونه کړ
د وطن پېغلې خپل تاريخ ته تهمتي به شمه
که د بدن وينه مې تويه شوه په حق د مظلوم
نو گيله منه افتخار د خپل پردې به شمه
په دې کوټه کې يوه د اوسپنې چوکۍ پرته وه

په دې چوکۍ کړد چاپېره زولنې پرتې وې
 بيا يې پردغه چوکۍ وتړله سم يې بند کړم
 پېڅي مې سا اخيستی نه شوه سم محکم يې بند کړم
 دغه چوکۍ له لاندې ورو ورو گرمېده راپسې
 بوی به راتلو د تن جامه به سوځېده راپسې
 په دې چوکۍ يې لگول د برق د تار شارټونه
 د اور لمبې وې را کول به يې بار بار شارټونه
 ځينې سزاوې خو په خوله د يادېدلونه دي
 ځينې لمحې د يادېدو بيا نېدونې دي
 دوی هڅه کړه زه يې په مارانو لرمو خوړلم
 ژوندی انسان وم په ژوندون يې زه په سپو خوړلم
 يو بزېره ورسړی راتلو چې خوشخبري درکوم
 نن به سهار د اذانه په وخت پانسې درکوم
 زه به خوشال شوم چې شکر دی چې ژر مې شمه
 چې بې ننگي رانه ونه شي بهادر مې شمه
 بس هره شپه به يې ويل چې نن تيار اوسه
 د پانسې وخت دې رانېږدې شولو بيدار اوسه

ماته به مینه لور ماشومه لور رایاده شوله
 خود وطن به هره پوره مور رایاده شوله
 ما ویل که مرم شکر په تنگ د مظلومانو مرمه
 زه د وطن په کونډو پور و یتیمانو مرمه
 چې به سهار په دیکو به یې روان کړمه زه
 بس په چیترو اوډنډو به یې روان کړمه زه
 سترگې مې بند په زخمي پښو به یې روان کړمه زه
 له لږ مزل نه پس عجبه حادثه راغلله
 هر خوا قبرونه وو د مړو هدیره راغلله
 زما وه مخ ته یې ډېر د کم عمر ځوانان ووژل
 په یو ساعت کې یې څلور پینځه کسان ووژل
 تیار یې جوړ و زه لاندې ژور کند ته ګوزار کړم
 دې ظالمانو په ژوندونې قبرستان ته ګوز کړم
 پاس یې په غاړه په ترلي مخ کسان ولاړ وو
 په وینو رنگ د انسانانو قصایان ولاړ وو
 ځینو په لاسو کې ګیمټې ځینو بېلچې نیولې
 ځینو زما په سر توپکې تمانچې نیولې

ویل یې اوس وایه زموږ کیسه منې او کنه
اخي وارتنگ دی دا خپل سردې ساتې او کنه
خوما ورغبرگه کره چې شابسې کوزار کوئ
ژر ژرمې ووژنئ د خه شي انتظار کوئ
ای که ذره ذره ټوټه ټوټه نیم نیم شمه
افغان پښتون یه قسمت دی که تسلیم شمه
بس لنډه دا چې دوی پرې پو شول چې یوه نه مني
ای دغه ځوان په هوش خواص زموږ کیسه نه مني
بس یو څو ساعته شوم بېهوشه زما حال بدل شو
زما په ځان اختیار شو ختم زما خیال بدل شو
داسې ماحول جوړ شو چې شوراسره ورور په قید کې
زما وراره ماشومه لور او زما مور په قید کې
له یو خوا بل خوا د چیترو او اوزونه راتلل
ماته د ورونو او ورېرونو فریادونه راتلل
بس له دې وروسته چې دوی ما باندې هر څه ویلي دي
په دې پوښه یم چې ما بد او که ډېر ښه ویلي دي
پښتنو ورونو دا زما مختصر بیان و

دا په ما تېر په فوجي قيد کې د محشر بيان و
 خو خدای گواه چې زما سره دا قران پوره دی
 دغه قسم زما په هره يوه مېدان پوره دی
 په دې اخر وخت کې هم ما د خپل پرهر په وينو
 د تور زندان پر دېوال دغه بيت ليکلي دي چې
 (که وم ژوندی د ازادۍ د اتني برخه به وم
 که چېرې مړ ومه نو زیری مې تر گوره راوړئ)
 حکه چې ما و خپل ولس ته په بار بار ويلي
 دا مې په شعر او په تپه کې دي په جار ويلي
 چې يا وطن او يا کفن دا مې شعار دی
 پښتانه راويښومه دا مې کار دی
 ما قبول دي د حق لار کې په سر سترگو
 گيله مننه که زندان دی او که دار دی
 يادونه: په ليندۍ کې پورتنی دوه بيتونه د ښاغلي باز خان الميار دي
 چې د شهيد ارمان لوني د قبر پر دېره هم ليکل شوي دي موږ د کتاب پر
 شا پر پښتۍ هم د همدې خاص ارزښت له مخې ليکلي دي او شهيد گيله
 من هم دلته په خپل شعر کې رانغاړلي دي

بغاوت

ما ته چې چا کنځلې وکړلې په تنگه د قام
هغو ته هم ما د یووالي خواست نصیحت کړی دی

دا چې پښتون په کې غلام دی دا بېخي نه منم
ددې نظام نه مې په کلکه بغاوت کړی دی

پښتانه

پښتانه د پاکستان نه دي صاحبه
پښتانه خو پنجایان نه دي صاحبه

پښتانه د لرو او برد لوی تیر دي
پښتانه یو خو کسان نه دي صاحبه

یادونه: په دې شعر کې یې اشاره هغو ریاستي پښتنو ته ده چې د پاکستان له زېږېدو راهیسې د پښتنو په نوم د سیاسي گوندونو مشران یا پلویان دي او د ریاست په هر ظلم یې خوله گنډلې او خاموش دي. نو دلته گيله من ریاست ته وایي دغه کسان چې ناسو سره د پښتنو په نوم ناست دي، یوازې دوی پښتانه، نه دي بلکې پښتون قام یو دېر لوی تیر دی او له آمو تر اباسینه ددې خطې او جغرافیې خاوندان دي.

مینه

مجبور به یم خو چې زما په مینه شک ونه کړې
لکه مورکۍ لکه پلار جان درسره مینه لرم

خلک به هر څه هر څه وایي ته گوايي په ما
افغانستانه گيله مان درسره مینه لرم

يادونه : دلته بيا هم گيله من د خپلې لهجې له مخې او د
قافيې د سمون په پار گيله من ، گيله مان ليکلی او موږ هم
پرته له لاسوهنې وليکه . بله لنډه يادونه دا ده چې د پاکستان
رياست او ادارو تل هڅه کړې او کوي يې چې پښتانه يو په
بل بې باوره او بد نام کړي د غورځنگ په ډېرو مشرانو او
غړو پسې يې همداسې تبليغ کاوه او کوي يې چې دوی د
نورو هېوادونو کسان او جاسوسان دي يعنې پاکستانيانو ته
يې ويل چې دوی د هند او افغانستان جاسوسان دي او
افغانانو ته يې ذهنيت ورکاوه چې گوندې دوی پخپله د
پاکستان جاسوسان دي . دې باريکۍ ته په کتو شهيد
گيله من وایي چې خلک يې د پښتان به هر څه هر څه وایي خو
افغانستان زه په تا مين یم .

په اور پسې شه

ستا په نه زړه شکرانه په اور پسې شه
تر مطلبه یاران په اور پسې شه

لوپته چې د ناموس یې په سر نه وي
مړه داسې پښتانه په اور پسې شه

چې د کيږي همېشه زموږ په وینو
ملکه ستا دا خزانه په اور پسې شه

چې د حق په خای کې پاتې چوپه خوله شي
دا ملک دا مولانه په اور پسې شه

میخواران چې ترینه وچې شونډې ګرځي
ساقی ستا دا میخانه په اور پسې شه

گیله منه چې ګار در خخه ولاړو
مړه ږنګه شوه د نیه په اور پسې شه

یادونه: په پورته شعر کې شهید گيله من د خپلې کلیوالې لهجې له
منځې د شعر په قافیه کې مولانا د مولانه، دنیا د د نیه په بڼه ویلی
او ما هم کټ مټ د هغه د زمزمې نه همدا سې ولیکه.

جنازي

موږ به ترڅو پورې د يو بل جنازي اخلو
په پښتونخوا وطن کې هره ورځ لاسونه وينو

كله د پلار كله د مور مات اندامونه وينو
له هرې خوا د يتيمانو فريادونه راځي

د اخ ورور جانه اخ پلار جانه اوازونه راځي
د هريو كلي نه د مړو اعلانونه راځي

د لراو بر افغان وطن نه ماتمونه راځي
د لوبو وخت کې وي معذور به شي بچيان د وطن

ورته بمونه خښوي څو كيداران د وطن
زموږ په غوښو يې ماره كرل سپي لېوان د وطن

خو بيا مو هم په يوه خوله نشول مشران د وطن
زموږ خو پېغلې د بابا په کور کونلې شي

په يو بل كلي كې خيرات غواړي بريندې شي
له حيا ډكې پښتنې پېغلې سرتورې شوې

حڪم اكثره خویندی میندی مو مری پوری، شي
په یو بل کلي کې په خیرات غوښتو مجبورې شي

د سر سړي مو شول حلال د جاسوسانو په نوم
مشران مو مړه شول د غدارو کافرانو په نوم

شوڪ ترهنگر شوڪ يې ڪره مړه د بد معاشانو په نوم
 ځينې ځوانان مويه پنجرو کې د زندان بندي دي

د پښتونخوا مې په زرگونو انسانان بندي دي
 شوک يې ژوندي په امريکا په برطانيا خرڅ کړل

تپوس یې وکړئ جرنیلانو برملا خرڅ کړل
کلي کورونه راته رنګ کړل پنجاب

ټول تاریخي ښوونځي ځایونه راته رنګ کړل پنجاب
ښوونځي مدرسې او مکتبونه راته رنګ کړل پنجاب

گرده نړۍ کې یې په نوم د ترهګر بدنام کړو
استاد شاګرد ملا عامي او هم یې دم سره بدنام کړو

زموږ په وینو یې خپل ځان ته بللنګونه جوړ کړل
ځان ته ګوز په تور لاهور کې محلو ته جوړ کړل

درې اويا کاله شول پښتون نه یې غلام جوړ کړی
د منډیې د خرڅ لیلام له پښتون جوړ کړی

موږه یې تش د ملک په نوم په لا الا غلط یوو
ډېر پښتانه یې په دا شنه سپینه جنده غلط یوو

خوک یې په پاک سر زمین او دا دا غلط یوو
په دا دوه مخي ریاست موږ په بیا بیا غلط، یوو

نو نور خوبس دی پښتنو ځانونه وپېژنئ
ای مېړنو ای تنگیالو ځانونه وپېژنئ

ای د غفلت په خوب ویدو ځانونه وپېژنئ
د تور دشمن د دې دومخې پالېسی په خلاف

راځئ چې یو شو د بنده د بنده گۍ په خلاف
ددې دشمن ددې دشمنې معاملي په خلاف

موږه او تاسو باندي کلک سپین بغاوت فرض دی
په دې محکوم وطن کې غږ د افغانیت فرض دی

په لراوېروطن کې ټینګ ملي وحدت فرض دی
دا کار په موږ لکه پینځه وخت عبادت فرض دی

ددې غلام ابني غلام نه ازادي اخلو
رائي د سرپه قرياني نن خپلواکي اخلو

د غلامي له ژونده سل غلې بهتر دي مرگي
د ازادي د ننگ په کار کې معتبر دي مرگي

رائي دې کار ته اول خپله گيله من تيار دي
سبا ته هم نه ايسار پرم دا دي نن تيار يم

تاسو هم دې کار ته د ننگ په پري ملا وترئ
صرف په خوله نه نغدي نغدي ارادي وترئ

خي په لاسو کې د خپلواک وطن جندي اخلو
موربه ترخو پورې د يوبل جنازې اخلو

موربه ترخو پورې د يوبل جنازې اخلو
موربه ترخو پورې د يوبل جنازې اخلو

لوی افغانستان

وجود مې لوی افغانستان دی د مثال په توګه
زړه په کې پروت ملت افغان دی د مثال په توګه

دې ظالمانو په اغزنو کړنو نیم کړی دی
بیا یې په ډېر وحشت په لړ او بر تقسیم کړی دی

چې د دې نیم زړه یو کېدو ته څه اقدام ونه کړو
دا خو معلومه ده چې ژوند به په آرام ونه کړو

چې وي موجود دا د تورخم تور زنجیرونه ترڅو
چې مو ترمنځ وي د ډیورنډ شینکي تارونه ترڅو

نو بيا پېڅي په لړ او بر امن د خدای قسم دی
په کابل جان په پېښور امن د خدای قسم دی

تاسو حساب وکړئ چې څومره ځورېدلي یو موږ
د دې پېلتون د لاسه څومره دردېدلي یو موږ

موږ سکه وروڼه یو دښمن سره ویشلي یو موږ
بیا یې په سل قسمه نومونو غولولي یو موږ

له پښتونخوا چې څوک جنت حورو غلمان ته لیږي
بیا یې تویک په لاس لوی کور افغانستان ته لیږي

موږ که سوځېږو که ژوبلیږو خود دوی د لاسه
په لړ او بر کې وژل کیږو خود دوی د لاسه

دا چې له هر ګرنگه ولېږو خود دوی د لاسه
دا چې په وینو کې لوغړېږو خود دوی د لاسه

منځ کې بېلتون دی ورور د ورور له حاله نه خبرېږي
پلار یې د زوی موری یې د لور له حاله نه خبرېږي

نور نه تارونه منم نه یې دا پاتک منمه
نه د چا توره زور اونه د چا ټوپک منمه

نه یې معاهده د ډیورنډ نه یې گندمک منمه
نه یې زنځیر په تورخم نه یې په سپین بولدک منمه

فقط یو لوی کور له کابل ټراټک منمه
دا خو په زور چا شوکولی له خپل ځان یمه زه

کنه که دلته یم که هلته یو افغان یمه زه
وزیرستان سوات پکتیکا کې مې اورو نه بل دي

په لر او بره پښتونخوا کې مې اورو نه بل دي
د دې اورو نو مې کېدو ته یو کېدل په کار دي

ددې اغزنو کړېنو نور له منځه وړل په کار دي
پښتنو خو مو چې دا وړان وطن گتلی نه وي

چې مو ترخو دېمن ته زور د مت بشودلی نه وي
خو مو چې دا د وطن زور پرهر گنډلی نه وي

چې مو ترخو په اټک بند دېوال وهلی نه وي
ای گېله منه تر هغې په موږ سيالي قسم دی
په افغانانو سوله امن خوشالي قسم ده

لاسونه

دا چې لاشونه يې کش کيږي په روډونو باندې
ای نړۍ والو دا مظلومه انسانان نه وينئ

ای ملايانو په برما په فلسطين ژاړئ خو
دا په چمن کې سره په وينو مسلمان نه وينئ

ای پښتنو سياست والو ولې غلي ناست يئ
دا ناروا وي د خدای داد يې پاکستان نه وينئ

يو سړی

هم دلردي هم د بردی يو سړی
ماته ډېرزيات معتبردی يو سړی

د افغان ملت په تنگ باندې ولاړدی
د منظور پښتون عسکر دی يو سړی

سر

په خپله خاوره د پرديو زور او شر نه منم
له خدايه پرته هيڅ د سر د پاسه سر نه منم

چې پښتونخوا په کې برياده وي پنجاب اباد وي
داسې دوه مخې پاکستان په عمر بر نه منم

ويژه

په خپل وطن کې دې ويژه پاسپورټ پېڅي نه منم
ته تذکره نه منې زه دې شناختي نه منم

ته چې زموږ ملي رهبر منظور پښتین نه منې
زه دې قايد اعظم علامه اقبال يو چودري نه منم

چمن

خان ملک ملا خاموش دي دا کوم تنگ دی دا کوم دین دی
د چمن څخه جوړ شوی هم برما هم فلسطین دی

د کشمیر په تنگ دي ډېرې چغې وکړلې پښتونه
نن دي وار دی ستا سکه ورور په وینو کې رنگین دی

یادونه دا څلوریزه یې د چمن غیرتي ولس د هغه اعتراض په هکله ویلي ده
چې د چمن ولس له اتو میاشتو راهیسې پرلت وهلی او د پاکستان د
حکومت هغه پرېکړه نه مني چې وایي په چمن دي افغانستان ته تګ راتګ
په ویزه او پاسپورټ شي. دا اعتراض میاشتو میاشتو ته اوږد شو او په دې
دوران کې د پښتنو ټول سیاسي قومي او مذهبي گوندونه چپ پاتې شول او
د حکومت له خوا د پرلت د ختمول په خاطر څو څو واري په اعتراض
کوونکو ظلم زور وشو او ډېر کسان په کې شهیدان هم شول.

یورہ

راشه ویده دې کرم په سپین سپین مروندونه یاره
 دېر به دې کړي وي په سره رمل خوبونه یاره

دېرې شپې ورځې دې کړې تېرې واخ ای
 چې درته جوړ کړمه د زلفو بالښتونه یاره

شونلې دې وچې دي پاسته لاس دې تغمې تغمې دي
 زما نازکه یاره و زما نیازینه یاره

په تسلي مې ښکلوه په دانا زک انتګي
 چې ښک مې نه کړې د لنډې زني خالونه یاره

دومره دوه درې کاله دې څنګه تېرول په سفر
 په ما خو سور اوري له تا بېغیر وختونه یاره

ته راته غلی شه لایه زړه مې ډک دی درته
چې درته ووايم د سوي زړه حالونه ياره

وگيله منه سرمې کېږده د زلفوپه بالښت
زه به څار څار کړم ته وایه راته شعرونه ياره

يادونه ددغه شعريه کړه والي کې اغلې مېرمن نوشابې اشنا او ښاغلي
عاشق الله فرياد مرسته کړې ده

رمل په عربي کې شکو ته وايي او ددې شعر له داستانه د گيله مند
مسافر سترې او په سرو شکو کې د مزدورۍ سخت ژوند ښه اټکلولای

یوره

روخه چې ویود دې کم په سپین سپین مړمندیڼه یوره
ډیروو دې کړي وي په سره رامل خویڼه یوره

ډیرې شپې وریځې وو دې تیرې وي شوگيرې وخای
چې ډیرتا جوړ کمه دې زلفې بولشتینه یوره

شونډې دې وچي دي پوسته لوس دې دوغمې دوغمې دي
دې مونوزکه یوره وه دې مونیا زیننه یوره

پہ تسالی مہ کوشالاوہ پے دانوزک ائنگی
چہ رانگی مہ نہ کنبی دہ لندہ زنیہ خولینہ یورہ

دامرہ دوه درہ کولہ دہ خرگی تیراول پہ سفر
پہ موخو سیر یوروی دہ تو بغیر وختینہ یورہ

تہ روتا غلای شہ لالیہ زہ مہ ڊاک دائ دیرتا
چہ دیرتا اویائم دہ سوی زہ وولینہ یورہ

وہ گیلانہ سرمہ کشیدہ دہ زلفان پے بولشت
زہ ووخار خارکے اوتہ ویایہ ارتا شعرینہ یورہ

شعر

د غلامی له ژونده سل ځلې بهتر دی مرګی
د ازادی د تنګ په لار کې معتبر دی مرګی

راځئ دې کار ته اول خپله ګيله من تیار دی
سبا ته هم نه ایسار پرم دا دی نن تیار یم

تاسې هم دې کار ته د تنګ په پړي ملا وتړئ
صرف په خوله نه نغدي نغدي ارادې وتړئ

ځی په لاسو کې د خپلواک وطن جنډې اخلو
موږ به ترڅو پورې د یو بل جنازې اخلو

بغاوت

ما ته چي چا کنځلې وکړلې په تنگه د قام
 هغو ته هم ما د یووالي خواست نصیحت کړی دی
 دا چي پښتون په کې غلام دی دا پېڅي نه منم
 ددې نظام نه مې په کلکه بغاوت کړی دی

پښتانه

پښتانه د پاکستان نه دي صاحبه
 پښتانه خو پنجایان نه دي صاحبه
 پښتانه د لر او برد لوی تېر دي
 پښتانه یو خو کسان نه دي صاحبه
 یادونه په دې شعر کې یې اشاره هغو ریاستي پښتنو ته ده چې د
 پاکستان له زېږېدو راهیسې د پښتو په نوم د سیاسي ګوندونو
 مشران یا پلویان دي او د ریاست په هر ظلم یې خوله ګندلې او خاموش
 دي نو دلته ګیله من ریاست ته وایي دغه کسان چې تاسو سره د
 پښتو په نوم ناست دي - یوازې دوی پښتانه ، نه دي بلکې پښتون قام
 یو دېر لوی تېر دی او له امر تر اباسینه ددې خطې او جغرافیې خاوندان
 دي

مینه

مجبور به یم خو چې زما په مینه شک ونه کړي
لکه مورکي لکه پلار جان در سره مینه لرم

خلک به هر څه هر څه وایي ته گوايي په ما
افغانستانه گيله مان در سره مینه لرم

یادونه دلته بیا هم گيله من د خپلې لهجې له مخې او د قافيې د
سمون په پار گيله من ، گيله مان لیکلی او موږ هم پته له لاسوهنې
ولیکه بله لنډه یادونه داده چې د پاکستان ریاست و ادارو تل غځه
کړې او کوي یې چې پښتانه یو په بل بې باوره او بد نام کړي د غورځنګ
په ډېرو مشرانو او غړو پسې یې همداسې تبلیغ کاوه و کوي یې چې
دوی د نورو هېوادونو کسان او جاسوسان دي یعنې پاکستانیانو ته
یې ویل چې دوی د هند او افغانستان جاسوسان دي افغانانو ته یې
ذهنیت ورکاوه چې گوندې دوی پخپله د پاکستان جاسوسان دي نو
دې باریکۍ ته په کتو شهید گيله من وایي چې خلک! دشمنان به هر
څه هر څه وایي خو افغانستان زه په تا مین یم

په اور پسې نه

ستا په نه زړه شکرانه په اور پسې شه
تر مطلبه یاران په اور پسې شه

لوپته چې د ناموس یې په سر نه وي
سره داسې پښتانه په اور پسې شه

چې ډکېږي همپشه زمونږ په وینو
ملکه ستا دا خزانه په اور پسې شه

چې د حقیقه خای کې پاتې چوپه خوله شي
دا ملکدا مولانه په اور پسې شه

میخواران چې ترینه وچې شونډې گرځي
ساقی ستا دا میخانه په اور پسې شه

کیلنه نه چې نگار در څخه ولاړو
سره رنځه شوه دنیه په اور پسې شه

یادونه په پرته شعر کې شهید کیله مزد خپلې کلیوالې لهجې له
نځې د شعر قافیه کې مولانا د مولانه ، دنیا د دنیه په بڼه ویلی او
په دغه د زمزمې نه همدا سې ولیکه.

قام سره

په ژوند هم د خپل قام يم هم به مرم د قام سره
تر هر سنگر تر هر ډگر به خم د قام سره

چا ته به سر تپت نه کړم نه خرڅ او نه به دار شمه
وعده مې ده په قران لاسونه بدم د قام سره

او نه مې په زندان او دار هيشوک تم کوی نه شي
بېخي بې اندازې مينه لرم د قام سره

په هره خوشالي د قام د زړه نه خوشالېږم
بس خدای گوا شریک يم په هر غم د قام سره

وزیره گيله منه د افغان په نوم دې مرشم
د مرگ پس چې یادېږم چم په چم د قام سره

قسم

قسم په خدای تا لکه خان لکه ایمان گرانه وم
قسم په خدای تا لکه لوی افغانستان منمه

او چې زما وطن ته بد امنی راوړي جنگونه راوړي
نه سعودی منمه نه داسې پاکستان منمه

گل خان

چې د مار نه زهر اوباسي ماهي شي
د پښتون نه چې ننګ اوباسې گل خان شي
خوک چې سر لکه منظور په وطن شیندي
نوهغه سړی د ټول ولس جانان شي

جانان

د جانان مثال د درې رنگه بیرغ دی
تورې سترګې شینکې خال سره یې لېان دي
له دې سړې خولۍ دې واړه صدقه شه
هغه ټول چې غلامان د پاکستان دي

تېيزه

په وطن هر سړی درد یږي
سړی خو یو ځلې مړ کیږي
خو په خپل قام دې قربانی ږي
بښه په هر سړي کونل یږي
سړی هغه دی چې پرې خاوره کونل شینه

ملت مې لراوېر افغان دی
په قام وطن مې ځان قربان دی
خیر که په برخه مې زندان دی
سپین مخ دې لوی افغانستان دی
دا تورې زلفې دې ییږغ باد رپوینه

زما ارمانه خدای دې جوړ کړه
رنخور جانانه خدای دې جوړ کړه
مړم بې له تانه خدای دې جوړ کړه
افغانستانه خدای دې جوړ کړه

چې هر پښتون درته پرانیستې تنی دینه

په یار مې سختې نه لوریږي
خو په خپل قام مې زړه بدیږي
که لالی مري که بندي کیږي
که تور ورېل مې میرا تیري

په وطن جنگ دی جانان نه ایسارومه

قام کې بې تنگه خلک کم شه
زموږ د دښمن په کور ماتم شه
د پښتنو دښمنه سم شه

په تامې بیا خولگی قسم شه

په وطن تنگ و تا په کور کول خوبونه

د گلو بشاري يې بختوره
 خدای خو دې مه کړه د نظره
 زما زړگي زما غيگره
 حکه بڼا پسته يې پېښوره
 چې له کابله مرور درته رايښه

په چار نعرې د لراو برکړه
 يو کابل جان بل پېښور کړه
 خان انقلاب ته برابر کړه
 ته د منظور خولي په سر کړه
 زما به ملي بيرغ په سروې دريه شمه

د گيله من وزير جانانه
 زخمي زخمي وزير ستانه
 نور شي ازاد له دې بلانه
 راجور شي لوی افغان ستانه
 چې روژه مات مو د کابل په اذان شينه

خیر اوس که بد شي او که بڼه شي
 د قام په ننګ دې هرڅه وشي
 څوک دې قیدیان شي څوک دې مړه شي
 رهبره وار دې خطا نه شي
 تر شا دې پېغلې پښتنې ولاړې دینه

که کلک پښتون شوې کلک افغان شوې
 د پښتنو سره روان شوې
 نو زما ځان زما جانان شوې
 که د وطن په نوم قربان شوې
 په تار د زلفو به کفن درته گنله مه

هغه خپلواک ژوند مو گنله پر شو
 په وطن بیا مغل چاپېر شو
 د پلار نیکه تاریخ مو هېر شو
 وار د نجیب د پگړۍ تېر شو
 نور پکتیاوال دې پگړۍ نه په سره وینه

زما جانانه خفه نه شې
زموږ گلستانه خفه نه شې
له خانه گرانه خفه نه شې
وزیرستانه خفه نه شې

د میرزا علي بابا بچيان به دې گټينه

له سستني ووتلې تاره
په ملا مات شوی یې چناره
خومره مې وکړې انتظاره
ته چې راځي له کندهاره

زه به چمن ته له چمپیل سره درځمه

دا مې یقین دا مې ایمان دی
هدف مې لوی افغانستان دی
زما ترې سراو مال قریان دی
یار له کابله راروان دی

ما په تورخم ورته نیولي دي گلونه

په پښتو جنگ دی پاتې نه شې
 قومي غورځنگ دی پاتې نه شې
 ژوند موبدرنگ پاتې نه شې
 په وطن تنگ دی پاتې نه شې
 زغملی نه شم د همخولو پیغورونه

زما اوستا ترمنځه خنډ دی
 جکه د دواړو ژوندون شند دی
 زړه مې د تورو وینو ډنډ دی
 پوزه دې کرښه د ډیورنډ ده
 سره انتګي دې لراوېر افغانان دینه

ستا په بېلتون دومره غمجن یمه چې حد نه لري
په غمجن زړه داسې خورمن یمه چې حد نه لري

په کرغېړنو او اغزنو کرښه ————— و بېله یاره
دومره دې تېرې د دیدن یمه چې حد نه لري

کله ترهگر شه ————— مه او کله مهاجر او
دومره ذلیل په خپل وطن یمه چې حد نه لري

د پښتو په قتل عام خاموش ملک او ملا
له تاسې دومره گيله من یمه چې حد نه لري

که یې په مینه کې په دار هم شه ————— پروا نه لري
په پښتون قام داسې مټین یمه چې حد نه لري

د باچا خان امر ماتېږي کنه خدای گواه دی
نور دومره تنگ له دې دشمن یمه چې حد نه لري

د پښتنو حیا لوټیږي او زه چې خوله ناست یم
زه **گیله من** دومره ډارن یمه چې حد نه لري